

UUTISET

PTT:N TALOUSTUTKA

Optimiratkaisu marjojen käytölle

Pellervon taloustutkimus PTT on mukana EU:n ENPI-ohjelman Multieffort-hankkeessa, jota koordinoi Metsäntutkimuslaitos. Hankkeessa parannetaan Venäjän Karjalan ja Pohjois-Karjalan ihmisten elämänlaatua ekosysteempipalveluiden avulla. Metsien tarjoamat sienet ja marjat ovat konkreettinen esimerkki ekosysteempipalveluista. Kehittämishankkeen ajatus on, että tilannetta voidaan nykyisestä parantaa.

Mustikan ja puolukan sadosta poimitaan vuosittain alle kymmenen prosenttia. Potentiaalia lisäämisen pitäisi siis löytyä helposti. Ekonomistien lähtökohta on kuitenkin, että kukin ratkaisu, tässä tapauksessa poimittu määrä, on optimi tietyissä olosuhteissa ja tietyillä rajoitteilla. Marjojen ja sienten poimiminen vaatii kustannuksia ja ajalle on vaihtoehtoisia käyttötapoja. Jos odotettavissa oleva marjasato on alhainen, ei siitä saatava tuotto kata niitä kustannuksia, joita metsäänmeno aiheuttaa. Eräs oppi ekonomistille on ollut kuulla, että marjoja ja sieniä hyödyntävät monet ekosysteemien eläväiset, kuten linnut ja nisäkkäät. Kaikkea satoa ei siis saisikaan kerätä.

Marjat käytetään itse tai myydään. Poimintaan liittyy virkistymistä ja muita hyötyjä, joita ei voi mitata rahassa. Myynnistä saatava lisätulo ei siis ole tärkein poiminnan motiivi. Huolimatta tulon verottomuudesta, marjoja poimitaankin moninkertaisesti kotitarpeisiin myytäviin määriin verrattuna.

Markkinoille tulevien sienten ja marjojen määrän kasvun puolesta puhuvat uutiset rajattomasta superruuan kysynnästä ulkomailla. Menekki voisi kasvaa monikertaiseksi, mutta tämä saattaisi edellyttää niin suurta tuotannon skaalaa ja tuotantovarmuutta, ettei sellaiseen löydy resursseja. Toiminnan kannattavuuden parantamiseksi voidaan tarvita myös lisää innovaatioita erilaisissa luonnontuotteiden käyttökohteissa.

Vaikka ratkaisu olisikin nykyolosuhteissa optimaalinen, on hankkeen mielenkiinnon kohteena etsiä toiminnan laajentamista eniten rajoittavat tekijät.

Ulkomaisten poimijoiden lisääntyminen alalla kertoo siitä, että yksi pullonkaula on ollut työvoiman määrä ja hinta. Kuljetuskustannukset voivat olla toinen tuotannon laajentamista rajoittava tekijä. Rajat ylittävä yhteistyö ja kaupankäynti voi takellaalla monista eri syistä. Paneutumalla erityisesti pullonkauloihin, voidaan löytää myös tehokkaimmat toimenpidetehdotukset tilanteen kehittämiseksi.

LEENA KERKELÄ
on PT T:n ekonomisti.

leena.kerkela@ptt.fi

Viljan rikka-kasvit ja korsi

Paikalle osuneiden sateiden mukaan viljapeltojen rikkakasvit itävät tänä kesänä pitkän ajan kuluessa. Rikkakasvitorjuntaa kannattaa lykätä, jotta sillä tavoitetaan myös viimeiseksi pinnalle tulevat yksilöt. Rikkakasviresistenssin ehkäisemiseksi tulisi gramma-aineet aina ruiskuttaa seoksena jonkin toisella tavalla vaikuttavan aineen kanssa.

Kasvunsäädössä Modduksella kannattaa ottaa huomioon vesitilanne maassa. Mikäli kasvi kasvaa hyvin ja maassa on vettä, voi Modduksen kuumasta kelistä huolimatta vetää T1-vaiheessa esim. rikkakasvitorjuntaan yhdistettynä.

Kuumalla kelillä ruiskutukset tehdään illalla ja/tai aamulla ja tyyneellä säällä.

Mahdolliset tankkiseokset T1-vaiheeseen:

Rikkakasvitorjunta:
LogranPlusOxitril + Moddus M + Zenit + Gramitrel
Logran + Hjan Trio + Moddus M + Zenit + Gramitrel

Hukkakaura ohrastra ja vehnästä:
Moddus M + Axial + Zenit (+ Gramitrel)

Rikkakasvit + hukkakaura ohrastra ja vehnästä:
Ratio Combo + Axial + Moddus M (+ Gramitrel)

Moddus M -annos T1-vaiheessa: kaura, kevätvehnä ja kaksitahoiset ohralajikkeet 0,2 l sekä monitahoiset ohralajikkeet 0,3 l /ha

Zenitin sijaan käy myös Menara ja Gramitrelin sijaan Mantrac Pro. Moddus M- ja Axial-seokset vain hyvässä kasvukunnossa oleville kasvuistoille.

Arto Markkula / Syngenta Crop Protection AS/

Agrimarketin ja Kasvuohjelman palvelupuhelin auttaa.

Soita: 010 76 83110

Puhelun hinta on 8,35 senttiä / puhelu + 12,09 senttiä / minuutti.

Käyttöohjeet ja käyttöturvallisuus tiedotteet: www.agrimarket.fi
Lue aina käyttöohjeet ja noudata niitä.

AGRI MARKET

Viljelijä protestoi omaeläkkeen terveyskyselyä

Henkivakuutusyhtiö voi vaatia uusia terveysselvityksiä, kun henkilö perhevakuutuksella ohjaa eläkesäästönsä perillisille eikä yhtiölle.

Maanviljelijä **Aarno Latvala** Nivalasta teki vapaaehtoisen eläkevakuutuksen vuonna 1992. Sopimukseen liitettiin erillinen perhevakuutus. Perhevakuutuksen kuuluu turvata tässä tapauksessa yli 20 vuoden eläkesäästöt perheenjäsenille. Heidät Latvala nimesi saajiksi, jos hän kuolee ennen eläkkeen maksamista. ”Kyse on vakuutuksesta. Siitä maksettiin erillistä maksua koko ajan”, Latvala selvittää.

Vakuutusehto sanoo terveysselvityksistä Latvala ei ole kuollut, vaan jatkaa 65-vuotiaana maataloutta ja voi mielestään hyvin. Karjasta hän luopui, mutta jäädyttelee kasvinviljelijänä. Ensi vuodenvaihteessa Latvala jää eläkkeelle. 66-vuotias ei enää ikänsä takia saa EU-tukia. Miestä harmittaa terveysselvitykset, joita vakuutusyhtiö vaatii. ”Onko hengenlähtö niin lähellä että perheenjäsenen etu lakkaa ja edunsaajaksi tuleekin Tapiola”, mies kysyy. Palvelujohtaja **Niko Toivainen** Lähi-Tapiolasta vastaa Latvalan kysymyksiin. ”Vakuutusehdoissa määritellään hyvin tarkkaan vakuutuksen sisällön muutosmahdollisuudet sekä oikeudet.” Perhe-eläkkeessä voidaan muuttaa edunsaajaa taikka lyhentää tai pidentää eläkkeen kestoa. Yhdessä sovitaan voimassaolon muutoksista. Lat-

vala siirsi eläkettään. ”Asia ratkaistaan vakuutetun terveydentilasta saadun selvityksen perusteella”, Toivainen sanoo. Tämä mainitaan Tapiolan omaeläkkeen vakuutusehdoissa vuodelta 1995. Omaeläke on henkivakuuttajan markkinointitermi. Nyt yhtiö kuuluu Lähi-Tapiola-ryhmään. Toivainen lähetti toimitukseen vuoden 1995 vakuutusehdot. Ne ovat hänen mukaansa sisällöllisesti samat kuin 1992:n ehdot. Vakuutusoppimislaki uusittiin välillä. **Siirto lisää vakuuttajan riskiä ja maksuja** Johtava lakimies **Harri Isokoski** Finestä vahvistaa vakuutusyhtiön oikeuden vaatia terveys-

selvityksiä, mikäli eläkettä ei nosteta alunperin sovituksi. ”Asia ei ole täällä outo. Siitä otetaan yhteyttä ja ihmetellään”, Isokoski kertoo. Fine neuvoo kuluttajia vakuutuksen ja pankkiasioinnin ongelmassa. Siellä selvitetään valituksia kielteisistä korvauspäätöksistä tai riitoja pankkipalveluista. Vakuutusyhtiölle aiheutuu kuluja ja kuolemanriskiä, jos vapaaehtoista eläkevakuutusta sitemmin muutetaan. Riski lasketaan hinnassa ja ehdoissa vakuutusta tehtäessä. Kuolemanvaraturvaa ei lisätä, jos vakuutusyhtiö arvioi vakuutetun kuolemanriskin liika suureksi. Periaate on sama kuin henkivakuutuksessa. Isokoski ja Toivainen eivät kerro, minkä verran perhevakuutuksia hylätään terveys-

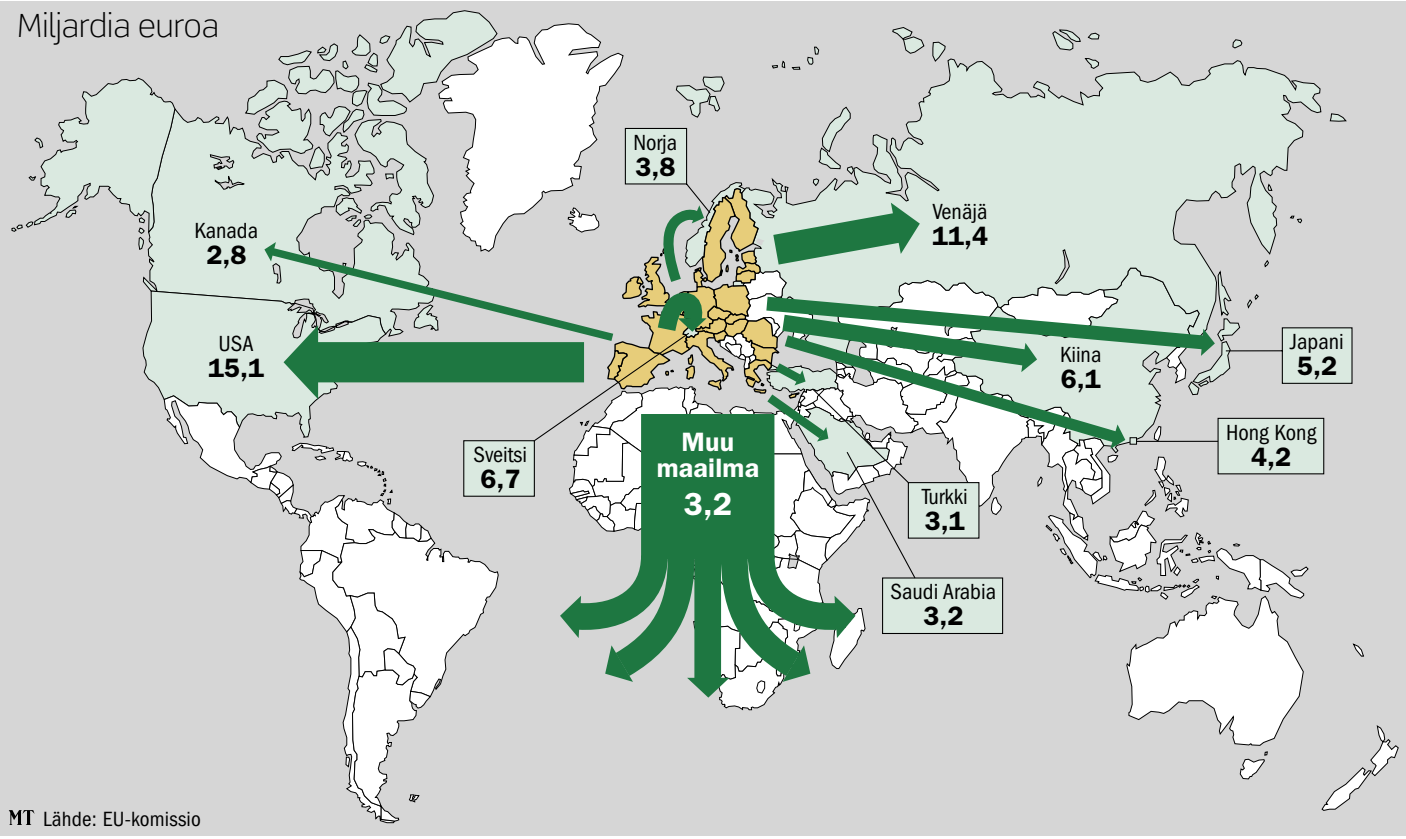
ELÄKEVAKUUTUS

Perhevakuutus vai kuolinkorvaus

Perhevakuutus turvaa vapaaehtoiset eläkesäästöt vakuutuksenottajan nimeämälle henkilölle, jos hän itse kuolee ennen eläkkeen alkamista. **Uusissa eläkevakuutuksissa** sovitaan vastaavasti kuolintapauskorvauksesta kuten henkivakuutuksessa. Etu laskutetaan erikseen kuten perhevakuutuskin. **Perhevakuutus korvaa** vakuutussummaa kuukausittain perhe-eläkkeenä. Kuolintapauskorvaus maksetaan kertakorvauksena. **Vakuutusyhtiö voi** pyytää terveysselvitystä, jos vakuutuksen sisältöä merkittävästi muutetaan. Syy voi olla eläkkeen alkamisen siirto. **Vakuutusten virallinen** eläkeikä on vuosien saatossa muuttunut. Vanhoissa sopimuksissa se voi olla 58 vuotta. Ensi vuodesta eläkevarat saanostaa vasta 68-vuotias. **Vanhoissa eläkesopimuksissa** laataan 4,5 prosentin perustekorko eläkesäästöille. **Uudet sopijat** joutuvat korkosidonnaisissa vakuutuksissa tyytymään vanhoja sopimuksia selvästi vähempään. **Vaihtoehto** on sijoitus-

EU:n maatalousvientä nousi ennätykseen

EU:n maatalousvientä vuonna 2012

BRYSEL (MT) EU:n maatalousvientä unionin ulkopuolisiin maihin kohosi viime vuonna kaikkien aikojen ennätykseen, vientitilastot kertovat. Maataloustuotteita vietiin yhteensä 114 miljardin euron edestä, mikä oli 12 prosenttia enemmän kuin vuonna 2011. Myös maatalousviennin ylijäämä nousi uuteen ennätykseen. EU:n maatalousvientä oli arvoltaan 12,6 miljardia euroa suurempaa kuin tuonti. Kauppa on muuttunut nopeasti ylijäämäiseksi, sillä vuoteen 2010 asti EU toi enemmän maataloustuotteita kuin vei. EU-maat vievät erityisesti jalostettuja tuotteita, kun tuonti on painottunut raaka-aineisiin. Tärkeimmät vientituotteet ovat alkoholijuomat, kuten viskit ja viinit, joiden osuus myös viennin kasvusta oli suurin. Vientiä kasvattivat myös soijaöljy, lastenruuat, turkikset, maitotuotteet ja sianliha. Raaka-aineista merkittävin vientituote on vehnä, jota menee varsinkin Lähi-Itään ja Pohjois-Afrikkaan. EU:n maatalouden tärkeimmät vientimarkkinat ovat Yhdysvallat, Venäjä, Sveitsi ja Kiina. Nopeimmin vienti kasvoi Kiinaan ja Saudi-Arabiaan.

Kiina tuo yhä enemmän Maailman suurin maataloustuotteiden vienti on edelleen Yhdysvallat. Viime vuoden kuivuuden seurauksena Brasi-

lia onnistui kuitenkin kasvattamaan osuuttaan amerikkalaisten kustannuksella. USA:n, EU:n ja Brasilian jälkeen suurimman vientimaan paikasta taistelevat rinta rinnan Kiina ja Argentiina. Ylijäämäisestä kaupasta huolimatta EU on maailman

suurin maataloustuotteiden tuoja. Eniten EU-maihin tuodaan ruokaa Brasiiliasta, Yhdysvalloista ja Argentiinasta. Yli 70 prosenttia EU:n tuonnista tulee kehitysmaiksi laskettavista maista. Tärkeimmät tuontituotteet EU:hun olivat kahvi, soija, pal-

muöljy ja troopiset hedelmät. Maailman suurista ruuan ostajista Kiinan osuus kasvaa edelleen. Kiina tuo koko ajan enemmän maataloustuotteita kuin se itse pystyy viemään. Japani on maailman neljänneksi suurin ruuan tuoja. EU vei Japaniin lähes 30 kertaa niin pal-

jon maataloustuotteita, kuin sieltä tuotiin. Maahan vietään runsaasti varsinkin sianlihaa. Myös Venäjä tuo enemmän maataloustuotteita kuin vie. Viime vuosina sen omavaraisuus ja vienti on kuitenkin ollut kasvussa. **NIKLAS HOLMBERG**

OECD: isot maatilat tehokkaimpia

BRYSEL (MT) Teollisuusmaiden järjestön OECD:n tutkimuksen mukaan suuremmat maatilat ovat keskimäärin tehokkaampia kuin pientilat. Yhdeksän eri maan maatiilojen tuottavuutta vertaillen raportin mukaan olennaisinta ei kuitenkaan ole tilan suuri pinta-ala, vaan suuri tuotannon arvo. Tilakoon lisäksi tehokkuuteen vaikuttavat muun muassa viljelijän ikä ja koulutus. Nuoremmat ja paremmin koulutetut viljelijät pääsevät yleensä parempiin tuloksiin. Heikommissa luonnonolosuhteissa luomutuotanto osoittautui keinoksi lisätä maatilan tuottavuutta. **Tuottavuus korkein Yhdysvalloissa** Työntekijää kohti laskettu tuottavuus on ylivoimaisesti korkein Yhdysvalloissa. Hehtaaria kohti laskettu tuottavuus taas oli korkein Belgiassa, Hollannissa ja Saksassa. Tutkituista maista Virossa tuottavuus ei ollut suhteessa tilakokoon. Suuret tilat ja luomutilat olivat sitä vastoin kaikkein heikoimpia. Suomen maatilat eivät olleet mukana vertailussa. **NIKLAS HOLMBERG**

MTK haluaa tavoitteen uusiutuvalla energialle

”Tukimekanismeissa säilytettävä kansallinen valta”

» Pelkkä päästövähennys ei MTK:n mielestä ole realistinen tavoite, koska kaikkia maita ei saada mukaan päästökauppajärjestelmään.

kanismeissa säilytetään riittävä kansallinen päätösvalta. Energiaomavaraisuuden parantamisessa tarvitaan MTK:n mukaan kestävää ja innovatiivista uusiutuvan energian tuotantoa ja energiaratkaisuja. Energijärjestelmiä kehitettäessä tulee ottaa huomioon hajautetun energiantuotannon tarpeet ja mahdollisuudet, joilla on kiinteä yhteys uusiutuvan energiantuotannon kehittämiseen. Erillisen energiatehokkuusvaatimuksen asettamista MTK ei pidä tarkoituskennukaisena, sillä energiatehokkuus todennäköisesti paranee jo olemassa

olevien toimenpiteiden ja markkinamekanismien kautta. **Hiilivuoto uhkaa** Päästövähennystavoitteessa pitää ottaa huomioon, että EU:n osuus päästöistä on maailmassa vain 11 prosenttia. Hyvin kunnianhimoinen tavoite vaarantaisi EU:n kilpailukyvyyn, mutta olisi maailmanlaajuisen päästön vähentämisessä kustannus- tehoton. Riskinä olisi tuotannon siirtyminen kolmansiin maihin ja siitä aiheutuva hiilivuoto. Suomen ei pidä MTK:n mielestä nostaa niin sanottua Lulucf-sektoria esille EU:n ilmastotavoitteita koskevassa keskustelussa. Sektoriin luetaan maankäyttö ja metsätalous. Rakentamisen, pellonraiva-

Ekonomisti: Kiinasta maailman suurin talous jo 2020

Tsinghua-yliopiston ekonomisti **Hu Angang** ennustaa tuoreessa kirjassaan, että Kiina nousee maailman suurimmaksi taloudeksi vuonna 2020. 2030 Kiinan talous on kaksi kertaa Yhdysvaltain talouden kokoinen ja isompi kuin Yhdysvaltain ja Euroopan unionin taloudet yhteensä, arvioi hän kiinaksi julkaistussa kirjassaan. China 2030 -teos julkaistaan englanniksi ensi kuussa. Zhongguo Ribao -lehden mukaan arvio on optimistisin, mitä maan tulevaisuudesta on lausuttu. Kiina ohitti Japanin vuosi 2011 ja nousi maailman toiseksi suurimmaksi taloudeksi. Nyt Kiinan nimellinen bkt on puolet USA:n vastaavasta. Kiinan bkt:n kasvu jäi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 7,7 prosenttiin, odotettua vaisummaksi.

Goldman Sachs -pankki arvioi 2006, että Kiina nousee maailman suurimmaksi taloudeksi vuonna 2025. Talouskriisin takia arvio voi osoittautua varovaiseksi, kirjoittaa China Daily. Hu muistuttaa, että Kiinassa on viisi kertaa enemmän työvoimaa kuin Yhdysvalloissa. Tutkimuksessa ja tuotekehityksessä työskentelee tuplammäärä työntekijöitä USA:an verrattuna. Työvoima Kiinassa vähenee 11 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, Kiina-analyyttikko **Duncan Innes-Ker** lontoolaisesta Economist Intelligence Unitista vastaa China Dailyn haastattelussa. Se painaa bkt:n kasvun hänen mukaansa alle neljään prosenttiin 2020-luvulla. Häinkin uskoo Kiinan saavuttavan USA:n vuoteen 2023 mennessä. **PAULA TAIPALE**

Kiinan nousua maailman suurimmaksi taloudeksi on arvuuteltu vuosia. Shanghaiin Pudongin taajamaa nähtynä Shanghaiin Pudongin taajamaa nähtynä Shanghaiin Pudongin taajamaa nähtynä.

Kiina ohittaa EU:n sianlihan kulutuksessa

YK:n elintarvikejärjestö FAO:n ja teollisuusmaiden talousjärjestö OECD:n tuoreen ennusteen mukaan Kiina pystyy säilyttämään omavaraisuutensa päiväl- joissaan. Maan, veden ja työntekijöiden saatavuus kuitenkin hidastaa niiden tuotannon kasvua ensi

vuosikymmenellä. Kiinan odotetaan nousevan maailman suurimmaksi sianlihan kuluttajaksi henkeä kohti ja ohittavan Euroopan unionin vuonna 2022. FAO:n mukaan yli sata miljoonaa kiinalaista on noussut aliravitsemuksesta vuodesta 1990,

vaikka maan väestö on samaan aikaan kasvanut 200 miljoonalla hengellä. Maassa on edelleen 158 miljoonaa aliravittua. Vuosien 2013–2022 ennusteen mukaan lihan ja maidon tuotanto lisääntyy, joten rehuviljojen tuonti kiihtyy. **PAULA TAIPALE**